

Előfizetési árak:

Egész évre... 8 kor.
Fél évre... 4 kor.
Negyedévre... 2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és
Kiadóhivatal:

Marosujvár, Hunyadi u. 47
Kéziratot nem adunk vissza

Hirdetések telvétnek a
kiadóhivatalban árszabály
szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

Hadihelyzet.

Világos dolog volt, hogy békefeltételeink kevély elutasítása arra kényszeríti a központi hatalmakat, hogy a háboru megrövidítése érdekében drasztikusabb harci eszközök alkalmazásától se riadjanak vissza. És a megújult, szenvedélyes harc minden borzalmáért a felelősséget azok viselik, akik lelhetetlen kevélységgel, önhitt göggel visszautasították a felejük nyújtott békejobbot.

A központiak becsületesen megtették az első lépést a béke felé s nem törődtek azzal, hogy ellenségeink ezt a lépést gyengeségünk jelének magyarázzák s mint legyőzötteket állítanak a világ elé. Vezetőink minden lehetséges áldozatra készek voltak, csak hogy visszaadhasák a szenvedő emberiségnek a várva-várt békét. Békeszózatunkra azonban ellenségeink éles, kihívó „nem” mel válaszoltak, sőt kevély elbizál adottságukban olyan brutális követeléseket állítottak fel, melyeknek elfogadása a szövetségeseg mindenikere, kiváltképpen a morarchiara nézve egy jelentőségű lett volna az öngyilkossággal.

A békeajánlat nyomán támadt tapasztalat győzött meg arról, hogy az a törekvés, hogy tárgyalások útján lehessen a háborut megrövidíteni, az entente konoksága miatt nem járhat sikerrel s így más eszközökhöz kell nyulni, ha a nagy és nemes célt, a háboru megrövidítését, ellenségeink jobb belátásra hozását egyáltalán el akarjuk érni. E nagy célra ítélték vezetőink alkalmas eszköznek a szigorított buvárhajó harcot, melynek erőteljes alkalmazása legyőzhetetlen

akadályok elé állítja ellenségeinket a hadiszerek előállításához szükséges nyersanyagok beszerzése tekintetében. És valóban döntő jelentőségű eredmény volna az, ha a szigorított tengeralattjárók küzdelmének tényleg sikerülne ezt a célt elérni. Ha kiváltképpen Franciaország és Olaszország, melynek már most is annyira szenvednek a szénhiány miatt, tényleg nem tudnák beszerezni az ipar ezen fekete kenyérét, ha Anglia tényleg nem tud neki municiót, ércet, fát szállítani, ha tényleg sikerül elérni azt, hogy Amerika ne lássa el fejlett iparának minden előnyével ellenségeinket, akkor egyáltalán nem lesz utópia a háboru gyors befejezésének reménye s nagyon is alkalmas lehet ez a fájdalmas kényszerűségből alkalmazott radikális eszköz arra, hogy ellenségeinket meggyőzze arról, hogy megsemmisítésükre törő elvakult akaratuk oktalanság.

Természetesen nagy baj az, hogy ez a hadieszköz a semlegesek érdekeit érzékenyen érinti. De viszont a semlegeseknek is érdekében áll, hogy az európai kulturát végpusztulással fenyegető, rettentő küzdelem minél előbb véget érjen. Nem feledkezhetnek meg arról sem, hogy a központi hatalmak a háboru folyamán sohasem bántották a semlegesek önrendelkezési jogát, mialatt az entente részéről jogsérelem után jogsérelem érte őket. Ha nem is említjük Görögország bántalmazását és megaláztatását, akkor is elég azokra a sérelmekre rámutatnunk melyeket, hogy egyebeket ne említsünk a „fekete lista”, a posta lefoglalása, őrási területek záróaknak alá vétele stb. által a skandináviai országok, Schweiz és Északamerika mint az

Anglia részéről jogaikba való sok durva beavatkozást kellett elszenvedjenek. Valóban a semlegesek is beláthatják, hogy visszaéléseknek ezen sorozatát hasonló erőszakos akció alkalmazása nélkül a központi hatalmak se nézhették télenül sokáig, valamint beláthatják azt is, hogy a háboru ezen radikálisabb eszközökkel való folytatását éppen ellenségeinknek békeajánlatunkkal szemben tanúsított ridegen elutasító magatartása, leplezetlenül megnyilatkozott megsemmisítésükre törő akarata kényszerítette ránk.

Hogy ezt különösen Amerika még most sem akarja belátni a továbbra is meg akar maradni azon a kényelmes állásponton, hogy a semlegesség jogát mindig az entente javára és a központi hatalmak kárára magyarázza, hogy ellenségeink képmutató lármája a többi semlegeseket is megzavarhatja az igazságos ítéletmondásban, ez az alapjában fájdalmas körülmény nem riaszthat vissza attól, hogy igazságunk világos öntudatában ne tartsunk jogosnak minden eszközt, mely alkalmas lehet arra, hogy a reánk kényszerített önvédelmi harcból diadallal tudjunk kikerülni.

A magyar parlament legutóbbi állásfoglalása is ténylő bizonyágtétel volt eme fogadalmas elhatározás mellett. A nemzet bizalommal, reménységgel, rendületlen kitartással áll meg az új helyzetben is igazsága mellett, azzal a feltétlen meggyőződéssel, hogy az igazságnak végül is minden ármányon diadalmaskodnia kell.

Adakozzunk hadi jótékony célokra!

ÓVÁS!

Rajöttem, hogy az általam gyártott
„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ”-szivarka-
hüvelynek

utánzatai vannak forgalomban, amelyek ellen egyedül
védelem a védjegy és aláírásom pontos megfigyelése

S. Modiano

A védjegy.

Az állatállomány összeírása.

A földmivelésügyi miniszter körrendeletet intézett a vármegyéhez az állatállomány újlagos összeírása tárgyában. A rendelet szerint a haszonállatok; nevezetesen: szarvasmarha, ló, szamár, öszvér, sertés, juh és kecske minden közösségben a közös legelőre való kihajtás előtt, de legkésőbb március 15-ig összeírandók. Az összeírásnál a szállítási állomány is tekintetben veendő. Az összeírás terjedelmét április 1-ig az alispáni hivataloknál be kell jelenteni, ahonnan az összesített adatok április 15-ig továbbítandók a miniszternek. A miniszter rendeletében hangsúlyozza, hogy az állatállomány bevallása és összeírása adókiivetés céljait nem szolgálja és csak azért fogantatandó, hogy a kormány az állattenyésztés esetleges hiányait orvosolhassa. A kormány ugyanis szaporítási szeretné a magyar gazdaközönség állatállományát tenyésztő állatok beszerzése útján és szaporítási nemkülömbben javítani kívánja a közös legelőket is.

A tavaszi szántás-vetés biztosítása.

A hivatalos lap miniszteriumi rendeletet közöl, amely a múlt év február 19-én kiadott és a szántás vetést biztosító rendelet további intézkedésig kiterjeszti az idejű mezőgazdasági munkára is. E rendelet tudvalevőleg intéző bizottság alakításáról intézkedik és arra kötelezi a gazdát, hogy nélkülözhetetlen igérejt megfelelő térítéssel mások földjének szántás-vetésre rendelkezésre bocsássa.

A földbérleti árak emelkedése.

A föld értékének nagyarányu emelkedésével kapcsolatban a földbérleti árak is annyira megdrágultak, hogy ez a jelenség még gazdakörökben is feltűnést kelt. A kisbirtokosok földhétsége ma már nem ismer határt, aki tőkével rendelkezik, az további földvásárlásokban investálja vagyonát, a tökenélküli parasztság viszont kisebb földet bérel ki, hogy a nagy versenységből ily módon vegye ki a maga részét. Természetes, hogy a bérbeadók a háborús viszonyokhoz illő kapzsisággal igyekeznek a bérleti árakat felszórfolni, anélkül, hogy a föld ezidőszerinti termőképessége ezt különösebben indokolná. Ennek dacára mégis aggodalommal tölti el bennünket — fogyasztókat — a bérleti árak rendkívüli emelkedése, mert e jelenségből nem vonhatunk le más következtetést, mint azt, hogy az elkövetkező időkben még magasabb élelmiszerárakkal fogunk érintkezni.

Égő pokol.

... Most már hadd zúgjon a harcok zaja,
Ömljön a vér s az árvák jaja,
Sikoltanak a megtört szívek
Ha e borzalmakat ki sem érti meg!
Jöjjön a végső, nagy leszámolás
Hol sirt egymásnak népek körme és,
Üvöltsenek a bösz tenevadak
A tigrisek az emberkép alatt!

Most már hadd jöjjön minden szörnyűség.
Fogjon tüzet köröskörül az ég,
Pokol füstöljön a völgyön, hegyen...

... Hogy a helyén majd új világ legyen!

... Nézz a szívünkbe égi szent atyánk:
Amíg lehet, mi is jók valánk
Jövő királyunk véres csontjain,
Nem ébredtek vakult vágyaink,
Büntetni, de nem ölni akaránk
E rémes poklot más gyújtotta ránk!
... Ha jók maradunk, Uram, elveszünk
Fogunkkal védjük magunk, gyermekünk,
Vadállat módján, völgyön és hegyen...

... Hogy a fiunk újra ember legyen!

Uram, minden seb, mit szíveikbe vág
A mi szuronyunk, imádság csupán,
Epekedés a békesség után:
Nincsen más útunk, csak átkon, véren át!
Hidd el Uram e szörnyű szavakat
És élesítsd meg szuronyunk hegyét,
Ágyunk torkát ó Uram segéld:
Csak így jöhet ez éjre virradat!
A kigyók fejét hadd tiporjuk el,
Bestiák csontjait porrá szórjuk el,
Vérbe gázoljunk völgyön és hegyen...

Hogy Te országod itt örök legyen!

Dr. Hegyi István.

HIREK.

— **Kitüntetés.** A király dr. Desseffy Aladár vizaknai fürdőorvosnak kiváló szolgálatainak elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Elöléptetés.** Ifj. Both Sándor 50 gyalogezredbeli zászlós — soron kívül — hadnaggyá lépett elő. Az új hadnagy nem régiben két kitüntetésben is részesült. Ugyanis az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásának elismerésül a kis és nagy vitézségi érmet nyerte el. Hős fiára méltán büszke lehet Both Sándor polgártársunk.

— **Bírósági kinevezések.** Az igazságügyminiszter Ács Albert gyulafehérvári kir. törvényszéki jegyzőt a székelyudvarhelyi ügyészséghez alügyésszé; dr. Pálffy László ugyanottani kir. törvényszéki jegyzőt a nagyhalmágyi járásbíróvához albiróvá kinevezte.

— **Majláth Gusztáv** bibornok-jelölt. Budapestről jelentik lapunknak: Beavatott források szerint Hornig halálával megüresedett bibornoki tisztségre a legtöbb esélye Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspöknek van.

— **Március 15.** A marosujvári m. kir. állami polgári iskola március hó 15-én délelőtt 9 órakor az intézet I. számú tantermében a dicső

1848-diki események emlékére iskolai ünnepélyt rendez a következő programmal:

1., Szózat: Énekli az iskolai dalkör. 2., Talpra magyar: Szavalja Toarnicky Antal IV. oszt. tan. 3., Ünnepi beszéd: Mondja Wellmann Rezső. 4., Nemzeti zászló: Énekli az iskolai dalkör. 5., Előre: Tóth Kálmántól. Szavalja Balog Béla II. oszt. 6., Egy gondolat bánt engemet: Petőfitől. Szavalja Till Károly III. oszt. tanuló. 7., Himnusz: Énekli az iskolai dalkör.

Ünnepélyünkre Marosujvár hazafias közönségét tisztelettel meghívjuk. Az igazgatóság.

— **Ne utazzunk súlyos ok nélkül.** Megint csak erre figyelmeztet a Máv. kolozsvári üzletvezetősége, mert a Budapest és Brassó közt naponta közlekedő egyetlen személyvonalon nagyon nehéz helyet kapni, ha jut a katonáktól. Ellenben könnyen megeshetik, hogy a polgári utast valamely közbeeső kis állomáson is szépen kiszállítják, ahol aztán esetleg napokat tölthet, ha ugyan lesz hol és miből?

— **A széna és szalma maximális árak** Erdélyben. A földmivelésügyi miniszter felhatalmazása alapján a kormánybiztos az erdélyrészi visszatelepítő bizottság elnökével egyetértőleg az erdélyrészi vármegyék re vonatkozólag a széna és szalmafélek maximális árait a következőkben állapította meg: az összes szénafélék határát 16 koronában, az őszi szalmaét 5 koronában, a takarmányszalmaét 3 koronában, mm.-ként préseltállapotban a megvétel helyén.

— **A Marosujvári Hangya** fogyasztási értékesítő szövetkezet folyó évi március hó 11-én d. u. 4 órakor a község házánál évi rendes közgyűlést tart. Napirend: 1. Múlt évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netáni indítványok. — 1916. év. december 31-én a tagok száma 437, üzletrészeinek száma pedig 579 volt; az elmúlt év folyamán belépett 244 tag 319 üzletrésszel. A szövetkezet elmúlt üzlet-évről és működéséről lapunk jövő számában bővebb ismertetést fogunk nyújtani.

— **A márciusi nagy idők emlékeztetőre** az állami elemi iskola tan-testülete március 15-én délelőtt 10 órakor hazafias ünnepélyt rendez. Az emlékbeszédet Jovian Antal isk. igazgató tartja. Az ipariskolai növen-

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsóbb árakban készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

lékek hazafias ünnepélye március 16-án délután lesz megtartva.

— A vetések állása Alsó-Fehérvármegyében. Dacára annak, hogy a hideg az idén későn köszöntött be és tartos volt, a gazdák mégsem panaszkodhatnak az időjárásra. A vetés — mint beérkezett jelentések mondják — igen jól áttelelt. Különösen örvendetes, hogy a hótakaró csak lassan olvad úgy, hogy a vetések esetleg beálló fagyok ellen még védve maradnak, másrészt pedig a nedvesség sokáig szívódik még be és a vetések további fejlődését elősegíti: A tavaszi vetések előreláthatólag legközelebb már megkezdődnek.

— Fából készült ürmértékek folyadékok mérésére. Az új mértéktörvény szerint eddig csak fémből lehetett folyadékok mérésére ürmértékeket készíteni. A kereskedelemügyi miniszter most egyetemesen Horvátország bánjával az 5, 10, 20, 50 és 100 literes ürmértékek készítését fából is megengedi, folyadékok mérésére. A fa-ürmértékekre az állami mértékügyi intézet leküldötte a keresk. miniszter szabályrendeletét, valamint a leginkább használatos 10 és 20 literesek rajzait. Ezt a szabályrendeletet és a rajzokat a Kolozs-Torda Aranyos, Beszterecenaszód, Nagy és Kisküküllő vármegyék területén működő fa-ürmérték készítő a kolozsvári állami mértékhitelítő hivatalban megtekinthetik, sőt a szerkezet és kivitel módjaira nézve a folyó év február hó végéig észrevételeiket is megtehetik. A miniszter ezeket a fából készült folyadék-mértékeket főleg a törökölös must mérésére engedélyezte, mely most adás-vétel tárgyát képezi s amelyre a fém-ürmérték kevésbé alkalmas. Együttal rendelkezés történt, hogy a felek figyelmeztetve legyenek, hogy törökölös must ki-mérésénél is csak szabályszerű és hitelesített mértéket szabad használni, mert különben a kihágási eljárást a szabálytalan mértéket használók ellen bevezetik.

— A fáskamra titka. — Bra-puros csendőri fogás. Ritka esetről adott hírt a napokban csendőri tudósítónk: Az eset egy itteni nőről szól, akiről az a hír terjedt el, hogy már régi idő óta orvosi praxist folytat s hogy lakásában kitűnő hirnévnek örvendő kortermet tart fenn. Lőrinczy József népf. szakaszvezető vezetésével csendőrijárőr indult ki, hogy az asszony lakásán házkutatást tartson. Az asszony valahonnan megtudta, hogy ellene vizsgálat készül s mire a járőr megérkezett házából minden gyanús dolgot eltüntetett. A vizsgálat majd hogy eredménytelen maradt. Lőrinczy járőrvezető népfölkelő már az udvaron tartott és még semmi pozitív eredmény sem volt a kezében. A fáskamrához érve, abban közvetlenül az ajtó előtt magas szalmatáskát látott. Itt bujt ki aztán a szeg-

a zsákból. A félre dobott szalma megdöbbszörítést képet rejtett el a kutató csendőrök szeme elől. Ugyanis a furfangos asszony betegeit a fáskamrába rejtette s hogy a csendőröket megtévessze azok elé szalmát rakott. Három ártatlan kis fiú szorongott a kamrában. Ugyanitt volt elrejtve a gyógytár is, ami ezuttal szintén napvilágra került. Az eset ügyes kicsomózása Szöcs János csendőrmester munkáját dicséri, a ki később megint egy asszonyt a ki már rég orvoslással foglalkozik lefűlelte, aki állítólag már 45 éve, hogy a bujkoros betegek szélhámos professzora volt.

— Szabályzatot rendel el a hatóság marosujvárt. A rendeletről látszik egyesek megfélemlítettek, mert a kutyák jórészt szájkosár nélkül járnak sőt a néptelenebb utcákon gazdátlan kutyák is csavarognak. Ebben borszük világban nem ártana a kutyákat összefogdosztatni.

— Cukorkiosztás volt szombaton s az ezt következő egy két napon városunkban. Hosszas viszontagságok után megérkezett az egy waggon cukor, amit a hatóság két-hónappal ezelőtt rendelt s amit közönség oly soká hogy várt. A cukrot csak a községi előjáróság által kiállított cukorutalvány ellenében lehetett a kereskedőknél beszerezni, ami sok visszaélést meggátolt. A cukor igazságos és arányos elosztása felett Kurta Károly közs. jegyző személyesen maga felügyelt, akiknek önzetlen és befolyásolhatatlan közreműködéséért városunk közönsége meleg elismeréssel és igaz hálával adózik.

— Nyomozási jutalom. A beregszászi postahivatalnál 1917. február 10-én Osztrák magyar bankfiók Munkács címre feladott 300 drb. 1000 K. bankjegyet tartalmazott 300,000 K. értékű betét csomagot, eddig ismeretlen tettes eltulajdonította. Kereskedelemügyi miniszter ur Öngymoltósága 2592 sz. rendelettel tízezer (10 000) K. jutalmat tűzött ki annak számára, aki olyan adatokat szolgáltat nyomozó hatóságnak, amelyek révén a tettes kézre kerül és az eltulajdonított összegnek legalább nagyobb része is megtérül. Aki olyan adatokat fog szolgáltatni, melynek révén csak a tettes és aránylag kisebb összeg kerül kézre, az háromezer (3000) K. jutalomban részesül.

— Hadifénykép levelezőlapok. A Hadsegélyező Hivatal hadifényképkiallításán kiállított legszebb képek lemezeiről készült 150 féle felvétel a legkülönbözőbb harc-terekről és harcmozzanatokról. Eredeti brómezüst képek. 10 darab ára 2 kor. 50 fillér. Kaphatók a Hadsegélyező Hivaltól Budapest.

— Készülő ármaximálások a képviselőház egyik nemrég ülésén báró Harkányi

János kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy az ármaximálások terén újabb intézkedések várhatók. Legközelebb a következő áruk maximálása van tervbe véve: kender fonalak, zsineg áruk, kenderszövetek, zsákok, ponyvák, lenből készült áruk. A közvetítő kereskedelem tulságos kiterjesztése ellen szintén intézkedések várhatók. Így pl. a cipőárusításokat kötelezni fogják, hogy a kész gyártmányokon láthatóan feltüntesse azt az árt, amelyen a cipő forgalomba került s amelynél magasabban nem adható. Ez az intézkedés a külföldről behozott cipőkre is vonatkozni fog.

— A legszebb Lehár keringő. Az összes bécsi kritikusok egybehangzó véleménye szerint Lehár Ferenc önmagát multa felül azzal a keringővel, melyet Ruttkay darabjához irt. Lehár új keringője a Százerek Zenéje kotta folyóirat 5. számában jelent meg. A folyóirat negyedévi előfizetése 4 kor. A kiadóhivatal címe: Budapest, Nagymező-u. 37—39.

— A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fél-évre 2 korona 40 fillér.

Értesítés.

Felhívom mindazon fiu-magántanulókat, kik a marosujvári állami polgári fiu-iskolában magánvizsgálatra óhajtanak jelentkezni, hogy ebbeli kérvényüket nálam e hó 15-ig nyújtsák be.

Később beérkezett kérvények nem vétetnek figyelembe.

Az igazgatóság.

Füssy József, kiadó.

Nagyszerűen bevált a harctéren küzdőknek és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, teret-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K — 80, 140, 2 —.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 5.

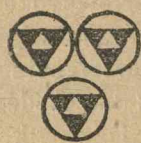
Naponkénti szétküldés.

Bérbe veszek

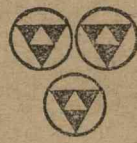
a marosujvári járás területén — bármilyen terjedelmű és bárminő helyen fekvő termőképes ingatlanokat.

Cím: a lap kiadóhivatalnál, Hunyadi-utca 47 sz. alatt megtehető.

Füßy József könyvnyomdája

könyv-, papir-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapított
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
34 szám

Nagy raktár:

Gimnáziumi, polgári fiu- és pol-
gári leányiskolai, valamint elemi
iskolai könyvekből.

Író- és levélpapírokbán, üzleti köny-
vekben, szépirodalmi művekben,
regényekben, ifjúsági iratokban,
ima könyvekben, mesés könyvek-
ben, folyóiratokban, divatlapok-
ban, teljes író- és rajzkészletekben.

Az „ARANYOSVIDÉK”

független politikai és társadalmi
lap kiadóhivatala.

Az „Aranyosvidék” Torda-Aranyos-
vármegye legelterjedtebb lapja és
így a hirdetni akaró közönség
a legbiztosabb siker reményében
adhatja fel hirdetését az Ara-
nyosvidékbe. A hirdetések
díjai minimális árakon vannak
számítva.

Készít:

irodalmi műveket,
tankönyveket,
folyóiratokat,
hirlapokat,
községi nyomtatványokat,
kereskedelmi, ügyvédi és iskolai
nyomtatványokat,
vonalzott üzleti könyveket,
számlákat,
árjegyzékeket,
báti és esküvői meghívókat,
eljegyzési kártyákat,
névjegyeket,
körleveleket,
gyászjelentéseket,
falragaszokat,
szórólapokat
és minden a könyvnyomdaiparban
előforduló munkákat izléses és
hibátlan kiállításban, szolid árak
mellett.

Főszolgabírói, körjegyzői, papi, ügyvédi, végrehajtói és iskolai nyomtatvá-
nyok nagy raktára. Hazai és helybeli képes lev.-lapokban nagy választék.